

FINANCES PÚBLIQUES

Catalunya frena l'augment del deute per primer cop des de l'inici de la crisi

L'endeutament puja a més de 64.700 milions i es redueix una dècima, fins al 32,2% del PIB

XAVIER GRAU
BARCELONA

L'austeritat comença a notar-se en els comptes públics, almenys a Catalunya, on el primer trimestre d'aquest any s'ha frenat el creixement del deute, segons les dades publicades pel Banc d'Espanya. És cert que en termes absoluts el deute encara creix lleugerament, ja que va passar de 64.465 milions al tancament del 2014 a 64.792 milions el primer trimestre d'aquest any. Però en percentatge sobre la riquesa, el PIB, s'ha produït la primera davallada des de l'any 2007. El deute de Catalunya suposava un 32,2% en el tancament del primer trimestre d'aquest any, una dècima menys que a finals del 2014.

Tot i això, Catalunya continua al podi de les comunitats més endeutades en percentatge del PIB. Només té al davant el País Valencià (37,5%) i Castella-la Manxa (33,7%). En valor absolut, Catalunya ocupa el primer lloc, amb 64.792 milions (gairebé el 27% del deute de totes les comunitats), seguida del País Valencià, amb 37.615 milions, i Andalusia, amb 28.537 milions.

L'esforç de Catalunya es nota, ja que aconsegueix reduir una dècima el seu deute sobre el PIB, mentre que en el conjunt de les comunitats autònomes continua creixent. En percentatge sobre el PIB, només Andalusia, Castella-la Manxa, Castella-Lleó i Galícia, a més de Catalunya, aconsegueixen reduir el deute.

Per contra, on més creix el deute és en algunes de les comunitats que el tenien més baix. A Madrid, el País Basc i Extremadura l'endeutament ha augmentat el primer trimestre al voltant d'un 7%. En el cas de Madrid, entre el final del 2014 i el primer trimestre del 2015 l'increment ha sigut de 1.782 milions d'euros, fins a arribar a 26.413 milions, cosa que suposa un 13,2% del PIB.

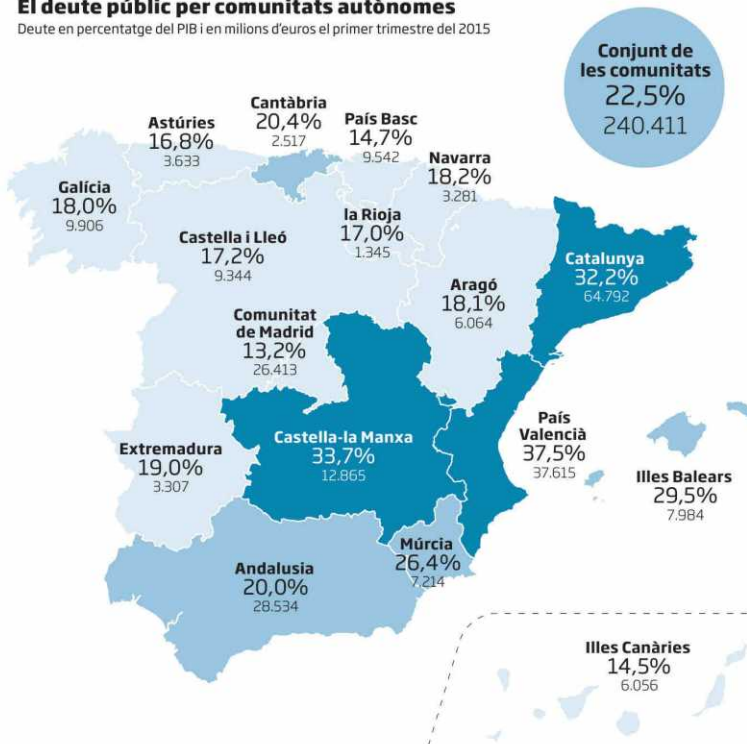
Efecte electoral

El deute del conjunt d'administracions públiques de l'Estat supera el bilió d'euros i puja al 98% del PIB –l'objectiu per a final d'any és del 98,9%-. L'administració que aporta més deute és la central, amb 791.568 milions, que equivalen al 74% del PIB. El del conjunt de comunitats és del 22,5% del PIB, i el de les corporacions locals, el 3,6%.

José García Montalvo, professor d'economia de la Universitat Pompeu Fabra, considera que en l'augment del deute de les comunitats hi influeixen molt les eleccions autonòmiques, perquè els governs solen augmentar la despesa. I precisa que "com que a Catalunya no hi ha hagut eleccions autonòmiques, és lògic i

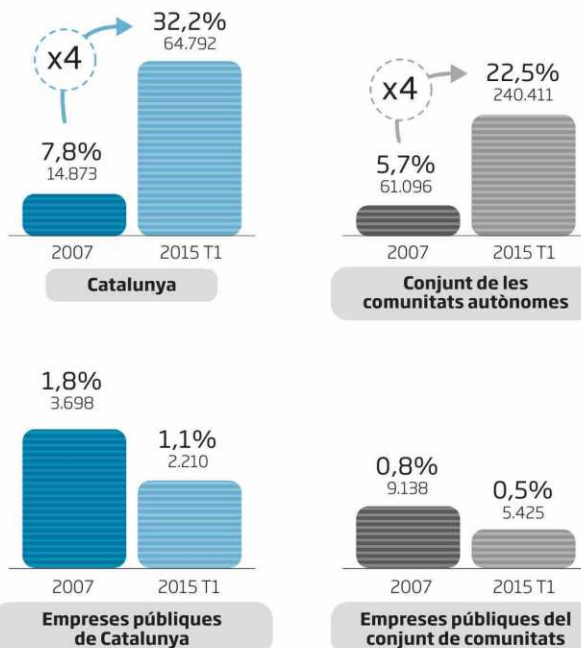
El deute públic per comunitats autònomes

Deute en percentatge del PIB i en milions d'euros el primer trimestre del 2015

L'evolució del deute públic

Deute en percentatge del PIB i en milions d'euros de l'any 2007 i del primer trimestre del 2015

no sorprèn" que s'hagi frenat el creixement de l'endeutament.

García Montalvo destaca també que l'acceleració de l'economia ajuda a frenar el deute, perquè d'una banda el pes del deute en percentatge del PIB es dilueix, i, de l'altra, la millora del creixement també està comportant un augment de la recaptació. "Els grans impostos, com l'IVA, creixen més del que ho fa el PIB", indica.

Aquest professor de la Pompeu Fabra alerta que hi ha algun perill. D'una banda, el calendari electoral pot provocar un augment de la despesa que torni a impulsar l'endeutament. L'altre perill que destaca és que el creixement econòmic s'aturi per la incertesa electoral. "Les eleccions poden fer que l'economia es pari preventivament", diu García Montalvo. Si el PIB no creix tant com està previst, indica, llavors el percentatge de deute podria tornar a créixer. En aquest sentit, García Montalvo indica que s'haurà de veure com evoluciona la situació política després del canvi als ajuntaments. Però assegura que en els últims me-

Esforç

En tres mesos s'ha rebaixat en 600 milions el deute de les empreses públiques catalanes

sos ja s'ha notat certa prevenció en els inversors internacionals. "No és dramàtic", assegura Montalvo, que indica que els fons continuen considerant que invertir a Espanya pot ser una bona oportunitat, "però ja n'hi ha algun que està estudiant sortir". Segons diu, més que les noves formacions polítiques, el que preocupa aquests inversors és com pot quedar la governabilitat després de la fragmentació del mapa polític.

Respecte a les xifres de deute de Catalunya, destaca especialment la reducció en les empreses públiques. En el tancament del primer trimestre a Catalunya aquest deute pujava a 2.210 milions d'euros, i s'havia reduït en més de 600 milions des de finals del 2014. En percentatge del PIB, el deute de les empreses públiques de la Generalitat s'ha reduït des de l'1,4% de finals del 2014 fins a l'1,1% del primer trimestre d'enguany. Per trobar un percentatge similar s'ha de retrocedir al 2002, quan era de l'1,2%. Per al professor García Montalvo, aquesta reducció del deute de les empreses públiques demostra que "hi ha molta sensibilitat al govern català, tot i que el ministre Cristóbal Montoro digui que no, per reduir el deute", i afegeix que el govern d'Artur Mas ha fet "el que pot i gairebé el que no pot" per complir els objectius de déficit.